

APSTIPRINU

Kultūras ministre D.Melbārde

2015.gada 20. nov.

**Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam
„Radošā Latvija”**

Vizuālās mākslas nozares stratēģija

Rīga

2015

Tekstā lietotie saīsinājumi

AI – augstākā izglītība

AII – augstākās izglītības institūcijas (augstskolas: universitātes, akadēmijas, augstskolas un koledžas)

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

Darba devēji – reģionālās darba devēju organizācijas, nozaru darba devēju organizācijas un Latvijas Darba devēju konfederācija

EK – Eiropas Komisija

EM – Ekonomikas ministrija

EP – Eiropas Padome

ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds

ES – Eiropas Savienība

ESF – Eiropas Sociālais fonds

EUR – *euro*

IKP – Iekšzemes kopprodukts

IZM – Izglītības un zinātnes ministrija

JRRMV – Jaņa Rozentāla Rīgas mākslas vidusskola

KM – Kultūras ministrija

Radošā Latvija – Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam „Radošā Latvija”

Latvija 2030 – Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

LIAA – Latvijas Investīciju attīstības aģentūra

LLMC – Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs

LMA – Latvijas Mākslas akadēmija

LMA MVI – Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūts

LMS – Latvijas Mākslinieku savienība

LMAA – Latvijas Mākslas augstskolu asociācija

LNMM – Latvijas Nacionālais mākslas muzejs

LTRK – Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera

LZA – Latvijas Zinātņu akadēmija

LZP – Latvijas Zinātnes padome

MK – Ministru kabinets

NAP2020 – Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam

NMK – Nacionālais muzeju krājums

PB – Pasaules Banka

P&A (R&D) – pētniecība un attīstība (*Research and Development*)

VIAA – Valsts izglītības attīstības aģentūra

ZTAIP – Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014. – 2020.gadam

Saturs

Tekstā lietotie saīsinājumi	1
Ievads	5
1. Vizuālās mākslas nozare	5
2. Stratēģijas vīzija, virsmērķis, prioritātes, vērtības, darbības virzieni un stratēģiskie mērķi	7
3. Vizuālās mākslas nozares aktuālais raksturojums	9
3.1. Nevalstiskais sektors.....	9
3.2. Vizuālās mākslas mantojums.....	10
3.3. Galerijas.....	10
3.4. Finansiālais atbalsts vizuālās mākslas nozarei	10
3. 5. Vizuālās mākslas nozares publicitāte: mediji un izdevēji	11
3.6. Nozīmīgākie pasākumi vizuālās mākslas nozarē.....	11
4. Vizuālās mākslas izglītība.....	12
5. Vizuālās mākslas nozares SVID analīze.....	14
6. Darbības virzieni, uzdevumi un galvenās aktivitātes.....	15
7. Rezultatīvie rādītāji.....	25
8. Stratēģijas īstenošanas novērtēšanas kārtība.....	31

Ievads

Vizuālās mākslas nozares stratēģija 2014–2020 ir viens no Latvijas valsts kultūrpolitikas pamatnostādnēs 2014.–2020. gadam „Radošā Latvija” izvirzīto mērķu īstenošanas plānošanas dokumentiem, kurā atspoguļota Radošajā Latvijā izvirzīto uzdevumu īstenošana vizuālās mākslas nozarē. Stratēģija izstrādāta LR Kultūras ministrijā, līdzdarbojoties Vizuālās mākslas padomei un nozares pārstāvjiem.

1. Vizuālās mākslas nozare

Saskaņā ar UNESCO sniegto definīciju vizuālā māksla ir mākslas nozare, kurā radītie mākslas darbi primāri ir vizuāli vai multidimensionāli objekti. UNESCO FCS (*Framework for Cultural Statistics*) kultūras domēnu iedalījumā tiek piedāvāti seši kultūras domēni:

- A. Kultūras un dabas mantojums
- B. Performance un svētki
- C. Vizuālās mākslas un amati
- D. Grāmatas un prese
- E. Audio – vizuālie un interaktīvie mediji
- F. Dizains un radošie pakalpojumi

kā arī divi saistītie domēni:

- G. Tūrisms
- H. Sports un atpūta

FCS vizuālās mākslas un tradicionālo amatu domēnā iekļauj glezniecību, zīmēšanu, tēlniecību, tradicionālo dekoratīvi lietišķo mākslu (amatus) un fotogrāfiju, kā arī mākslas darbu eksponēšanas vietas, piemēram, izstāžu zāles un komerciālās galerijas. FCS sniegtajā definīcijā virtuālā māksla tiek attiecināta uz E domēnu, savukārt mūsdienu lietišķā māksla – F domēnu.

Tomēr kultūras formu realizācijas praksē, īpaši Latvijas mākslas un kultūras telpas praksē, stingrs vizuālo mākslu un radniecīgo jomu nodalījums (ņemot vērā mūsdienu mākslas realizācijas formas, kā arī to, ka mākslinieki un kuratori aizvien vairāk meklē iespējas gan apvienot dažādas mākslas nozares, gan ietvert citas disciplīnas) var nebūt produktīvs no definēto mērķu viedokļa. Plašākā mākslas īstenošanas telpā var pieņemt, ka vizuālās mākslas izpausmēm piederīgas ir glezniecība, tēlniecība, grafika, fotogrāfija, instalācijas, elektroniskā māksla (video un skaņu māksla, multimedijālie risinājumi), dekoratīvi lietišķā māksla, performances (arī akcijas un hepeningi) un mākslas zinātne.

Vizuālās mākslas domēna plašākā interpretācija ir vēsturiski nosacīta. Modernās mākslas meklējumi un mākslinieku avangardiskie eksperimenti ieviesa korekcijas tradicionālajos mākslas veidu definējumos un uzskaitījumā. Zinātnes un tehnoloģiju attīstība radīja jaunas kultūras industrijas jomas: fotogrāfiju, kino, televīziju un digitālos medijus, kas tieši mijiedarbojās ar vizuālo mākslu vai arī, kā, piemēram, fotogrāfija, kļuva par vizuālās mākslas sastāvdaļu, mainot līdz tam pastāvējušos kultūras producēšanas un izplatīšanas modeļus.

Vizuālā māksla kļūst aizvien starpdisciplinārāka, arvien nozīmīgāka kļūst arī telpas un mākslas sinerģija pilsētvidē un ainavā. To nosaka ne vien publiskajā telpā izstādīto mākslas darbu raksturs, bet arī tendence mūsdienu mākslas muzejiem un izstāžu zālēm kļūt par daļu no mākslas darba formas. Vizuālās mākslas izpausmēs iekļaujoties performancēm un hepeningiem, vizuālā māksla tieši mijiedarbojas un robežojas ar mūzikas, dejas un teātra nozari.

Neatņemama vizuālās mākslas nozares sastāvdaļa ir mākslas zinātne, kas mākslas vēstures un teorijas ietvaros ne tikai deskriptīvi fiksē vai izskaidrojoši pēta vizuālās mākslas procesus, bet, ietverot mākslas kritiku, kuratoru darbību un mākslas mārketingu un menedžmentu, veido un vada vizuālās mākslas procesu norises, nodrošinot mākslas pieejamību plašākai publikai un veidojot nepieciešamo mākslas norišu un mantojuma interpretāciju. Nozaru mijiedarbība un mākslinieku aktīva iesaistīšanās pētniecībā 21. gadsimtā ir radījusi jaunu radošās un pētnieciskās darbības mijiedarbes jomu – māksliniecisko pētniecību, kas arī top par vizuālās mākslas tiešu sastāvdaļu.

2. Stratēģijas vīzija, virsmērķis, prioritātes, vērtības, darbības virzieni un stratēģiskie mērķi

Stratēģijas **vīzijā** 2020. gadā vizuālās mākslas nozare ir nozīmīga Latvijas nācijas un valsts kultūras identitātes veidotāja ar bagātām tradīcijām, ko nodrošina pasaules līmeņa izglītība un apjomīgs pētnieciskais darbs. Vizuālā māksla bagātina lokālo kultūru un ar izcilu un daudzveidīgu laikmetīgās mākslas piedāvājumu nes Latvijas vārdu pasaulē. Tiek veicinātas laikmetīgās mākslas norises un stimulēta vizuālās mākslas pētniecība, saglabājot un stiprinot nozares tradīcijas, kā arī izmantojot nozares potenciālu radošo industriju attīstībai un sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošanai.

Vizuālās mākslas nozares stratēģijas 2015–2020 **virsmērķis** ir nodrošināt Latvijā priekšnoteikumus kvalitatīvai laikmetīgās mākslas attīstībai, daudzveidībai un atpazīstamībai, stimulēt radošumu un nodrošināt mākslas mantojuma un informācijas saglabāšanu un pētniecību, padarot Latvijas vizuālo mākslu un tās mantojumu par nozīmīgu valsts kultūras identitātes daļu, kas ir pieejama iespējami lielam interesentu skaitam.

Vizuālās mākslas nozares stratēģijas virsmērķis tiek īstenots, akcentējot šādas **prioritātes**:

- Veicināt labvēlīgus apstākļus laikmetīgās mākslas kvalitatīvai attīstībai, daudzveidībai un atpazīstamībai, stimulēt radošumu un nodrošināt mākslas mantojuma un informācijas saglabāšanu un pētniecību.
- Sadarbībā ar pašvaldībām gan Rīgā, gan reģionos nodrošināt kvalitatīvas un plašas telpas lokālu un starptautisku izstāžu un citu vizuālās mākslas iniciatīvu realizēšanai visā Latvijas teritorijā, palielinot izstāžu apmeklētāju skaitu un Latvijas vizuālās mākslas pieejamību.
- Stimulēt un atbalstīt mākslinieku iniciatīvas un rezidenču programmas Rīgā un reģionos, kā arī dot māksliniekiem iespēju apmeklēt un gūt pieredzi ārvalstu rezidencēs, veicinot starpnozaru un starptautiska mēroga sadarbību un kvalitatīvu mākslas produktu tapšanu.
- Radīt apstākļus vizuālās mākslas pilnvērtīgai apguvei izglītības procesā, veicinot mākslas izglītības pieejamību visā Latvijā visos izglītības līmeņos, piedāvājot vispusīgas programmas un profesionālus mācībspēkus laikmetīgās mākslas un vizuālās mākslas prasmju un vēstures apguvei, kā arī nodrošinot mūžizglītības programmas un stiprinot mākslas zinātnes darbību, lai veicinātu izpratni par nozari un nodrošinātu tās lielāku popularitāti un patēriņu.

Vizuālās mākslas nozares stratēģija ir balstīta šādās **vērtībās**:

- Vizuālā māksla kā kultūras identitātes veidotāja
- Izcilība
- Daudzveidība
- Konkurētspēja
- Starptautiskā atpazīstamība
- Pieejamība
- Tradīcijas

Vizuālās mākslas nozares stratēģijas 2015–2020 īstenošanai noteikti šādi **darbības virzieni** un to **stratēģiskie mērķi**:

1. **Vizuālā māksla kā vērtību sistēma.** Stratēģiskais mērķis: Nodrošināt vizuālās mākslas nozares kvalitatīvu darbību, jaunradi, pētniecību, pieejamību un starptautisku atpazīstamību.
2. **Vizuālā māksla un radošie reģioni.** (*NAP – Izaugsmi atbalstošās teritorijas*) Stratēģiskais mērķis: Lai paaugstinātu dzīves kvalitāti un vizuālās mākslas nozares aktivitātes reģionos, nodrošināt augstvērtīgu, profesionālu un daudzveidīgu vizuālās mākslas klāsta pieejamību.
3. **Vizuālā māksla un ekonomika.** (*NAP – Tautas saimniecības izaugsme; Izaugsmi atbalstošās teritorijas*) Stratēģiskais mērķis: Stimulēt un atbalstīt Latvijas mākslas tirgu, radīt labvēlīgus apstākļus tūrismam un mākslas eksporta pieaugumam.
4. **Vizuālā māksla un izglītība.** (*NAP – Cilvēka drošumspēja; Tautas saimniecības izaugsme*) Stratēģiskais mērķis: Radīt apstākļus vizuālās mākslas pilnvērtīgai apguvei, veicinot izglītības pieejamību visā Latvijā visos izglītības līmeņos, veicinot izpratni par nozari, lai nodrošinātu tās lielāku popularitāti un patēriņu.

3. Vizuālās mākslas nozares aktuālais raksturojums

Par vizuālās mākslas jaunrades procesiem, mantojumu un to pieejamību rūpējas dažāda rakstura un funkciju institūcijas.

Vizuālās mākslas izstādes tiek realizētas **Latvijas Nacionālā mākslas muzeja izstāžu telpās, Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēkā**, komerciālās un nekomerciālās mākslas galerijās. Arvien aktīvāk Latvijas un starptautiskās izstāžu norisēs, izmantojot savas izstāžu telpas, iesaistās **Latvijas Mākslas akadēmija**.

Latvijas reģionos ir atsevišķas izstāžu zāles un izstādēm paredzētas telpas muzeju ēkās, piemēram, **Cēsu izstāžu zāle** un izstāžu telpa **Jūrmalas pilsētas muzejā**. Atvērtā tipa izstāžu telpu lielā platībā piedāvā **Pedvāles Brīvdabas mākslas muzejs**, kur tiek eksponētas skulptūras un instalācijas, kā arī regulāri tiek veidotas mākslas performances. Tāpat izstādes tiek rīkotas mākslas centros, piemēram, **Marka Rotko mākslas centrā Daugavpilī**, kas piedāvā plašas un aprīkotas telpas izstāžu veidošanai. Izstāžu projekti Rīgā tiek realizēti arī **Kalnciema kvartālā Pārdaugavā** un **Kaņepes Kultūras centrā**. **Laikmetīgā mākslas centra kim? izstāžu telpas** pārsvarā tiek izmantotas šī brīža aktuālās mākslas projektu realizēšanai.

3.1. Nevalstiskais sektors

Vizuālās mākslas jomā būtiska loma ir **nevalstiskajam sektoram** – vizuālās mākslas nevalstiskajām organizācijām (NVO), kas ne vien nodarbojas ar aktīvu mākslas procesa attīstīšanu un aktuālās mākslas apzināšanu un izstādīšanu, bet veic arī nopietnu pētniecības un informācijas uzkrāšanas darbu, kā arī nodarbojas ar mākslas procesu refleksiju un mantojuma pieejamības nodrošināšanu.

Viena no senākajām un stabilākajām nevalstiskajām institūcijām ir **Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs (LLMC)**, kas nodarbojas gan ar laikmetīgās mākslas pasākumu un izstāžu rīkošanu, gan rūpējas par 20. gadsimta Latvijas mākslas mantojumu, tā uzkrāšanu, saglabāšanu, izpēti un pieejamības nodrošināšanu, kā arī dažādām sabiedrības grupām piedāvā izglītības programmas, kas veicina izpratni par mākslu un ar to saistītajiem procesiem. LLMC telpās atrodas publiski pieejama informācijas krātuve, kā arī neliela izstāžu telpa „Ofisa galerija”. **Laikmetīgais mākslas centrs „kim?”** orientējas uz aktuālu Latvijas un ārvalstu mūsdienu mākslas izstāžu un citu publisku pasākumu rīkošanu. **Jauno mediju kultūras centrs „RIX-C”** nodarbojas ar jauno mediju sfēras apzināšanu, popularizēšanu un jauno mediju telpā tapušo mākslas darbu uzkrāšanu un pieejamības nodrošināšanu. **Kultūras un mākslas projekts „Noass”** līdzīga veida aktivitātes veic video mākslas zonā. Mākslas popularizēšanā un izpratnes veicināšanā aktīvi piedalās arī **Mākslas menedžmenta un informācijas centrs (MMIC)**. **Radošā apvienība “Serde”** nodarbojas ar kultūras mantojuma saglabāšanu un tulkošanu mūsdienu kontekstā, kā arī attīsta rezidenču programmu, organizē izstādes un izglītojošus seminārus. “Serdes” aktivitātes ir nozīmīgs ieguldījums laikmetīgās kultūras popularizēšanas jomā Latvijas reģionos, kā arī pieredzes apmaiņas veicināšanā. Mākslas sfērā darbojās ar virkne citu NVO, kas aktīvi veicina mākslas procesa attīstību, piemēram, mākslas centrs **„Totaldobže”**.

NVO sektors vizuālās mākslas sfērā veic virkni valstiski nozīmīgu uzdevumu – popularizē laikmetīgo mākslu, veicina starptautisko apriņķi, pēta, apzina un saglabā kultūras mantojumu, kā arī aktīvi veicina sabiedrības izglītošanu, starpdisciplināro sadarbību un stimulē dažādu sabiedrības grupu integrācijas procesus. Daudzas no šīm funkcijām valsts sektors nevar nodrošināt, jo nav izveidotas atbilstoša tipa institūcijas vai radīti citi kultūrpolitiski instrumenti šo funkciju veikšanai.

Diemžēl NVO sektora darbībai bieži vien ir mainīga intensitāte, ko ietekmē nespēja piesaistīt regulārus finansējuma avotus, līdz ar to ir ierobežotas ilgtermiņa plānošanas iespējas un apgrūtināta izstāžu un citu aktivitāšu īstenošanai nepieciešamo telpu rezervēšana.

3.2. Vizuālās mākslas mantojums

Ievērojamu vietu vizuālās mākslas jomā ieņem vizuālās mākslas mantojums un ar to saistītie jautājumi, tostarp mantojuma uzkrāšana, izpēte un saglabāšana.

Latvijā ir 107 valsts, pašvaldību, privātie un autonomie **muzeji**. Kultūras karte fiksē 27 mākslas muzejus, no kuriem pats būtiskākais un nozīmīgākais ir **Latvijas Nacionālais mākslas muzejs**. LNMM funkcija ir ne tikai veidot izstādes, bet arī fiksēt, krāt un glabāt mākslas un kultūras mantojumu, eksponēt speciāli atlasītus darbus patstāvīgajā muzeja ekspozīcijā un veikt pētniecisko darbu. LNMM galvenā ēka šobrīd ir slēgta, jo notiek nopietni renovācijas darbi, kā rezultātā publikai būs pieejama drošāka, plašāka un skaistāka ēka, kura spēs daudz veiksmīgāk pildīt tai paredzētās funkcijas. Jāpiebilst gan, ka atjaunotā un paplašinātā ēka nespēs kompensēt Laikmetīgās mākslas muzeja trūkumu, kura uzdevums būtu darīt sabiedrībai pastāvīgi pieejamu jaunākā perioda vizuālās mākslas mantojumu. Latvijā vēl aizvien trūkst piemērotas **infrastruktūras**, lai kvalitatīvi nodrošinātu pasaules līmeņa izstādes.

Atsevišķi izceļama **Latvijas Mākslinieku savienība**, kuras muzeja krājumā atrodas Latvijas Padomju perioda mākslas mantojums, kas iekļauts Nacionālajā muzeju krājumā. Ņemot vērā eksponēšanas un uzglabāšanas problēmas, šobrīd LMS kolekcija publiskai apskatei pieeja tikai daļēji.

3.3. Galerijas

Izstāžu zāļu kontekstā un mūsdienu aktuālās mākslas popularizēšanā būtiska loma ir privātajām mākslas galerijām, piemēram, **Māksla XO, Alma, Daugava, Birkenfelds, Pegazs, Putti** (Rīga) un **Laipa** (Valmiera). Kopš 2011. gada Rīgā darbojas arī **Mūkusalas mākslas salons** ar augstvērtīgu privātkolekciju, bet kopš 2012. gada – vienīgā atvērtā tipa izstāžu telpa **Rīgas Doma dārza galerija**.

Māksla nevar pastāvēt bez stabila un aktīva mākslas tirgus. Latvijas mākslas tirgus ir neliels, kā arī kolekcionāru skaits ir salīdzinoši mazs. Tikai dažas no Latvijas galerijām piedalās starptautiskos mākslas gadatirgos. Atbalstot mākslinieku izstāžu organizēšanu un veidošanu mākslas galerijās, iespējams stimulēt mākslas tirgu un veicināt mūsdienu mākslinieku atpazīstamību un popularizēšanu.

3.4. Finansiālais atbalsts vizuālās mākslas nozarei

Līdzās jau minētajiem nozares dalībniekiem nopietni vizuālās mākslas procesu ietekmētāji un īstenotāji, kas sniedz finansiālu atbalstu nozarei, ir Kultūras ministrija, kurā darbojas Vizuālās mākslas padome, Valsts kultūrkapitāla fonds (VKKF), mākslas kolekcionāri, mecenāti un privātie fondi (kā aktīvākos var minēt SIA „Alfor”, ABLV Bank un Borisa un Ināras Teterevu fondu), kā arī atsevišķas pašvaldības (Jūrmala, Cēsis, Talsi u.c.).

Valsts finansējumu vizuālās mākslas nozarei veido VKKF finansējums un Kultūras ministrijas dotācija NVO atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai, kas tiek piešķirta konkursa kārtībā. Funkcijas vizuālās mākslas nozarē, kuras tiek finansētas no KM budžeta, ir Latvijas vizuālās mākslas popularizēšana ārvalstīs, informācijas uzkrāšana un aprites veidošana par vizuālo mākslu vietējā un starptautiskajā līmenī un laikmetīgās mākslas pieejamības nodrošināšanai. Valsts finansē Latvijas mākslas ekspozīciju Venēcijas mākslas biennālē, kā arī mākslas izglītību. Atsevišķiem projektiem pieejams ir Eiropas Savienības fondu finansējums. Pašvaldības finansējumu saņem to dibinātās mākslas skolas, muzeji un mākslas centri. Būtisku atbalstu vizuālās mākslas nozarei sniedz privātais finansējums. 2014. gadā izveidotais privātais Latvijas Laikmetīgās mākslas muzeja fonds

plāno uzbūvēt Latvijas Laikmetīgās mākslas muzeju kvartālā starp Hanzas ielu, Pulkveža Brieža ielu un Skanstes ielu, ieguldot muzeja būvniecībā privātos līdzekļus 30 miljonu EUR apmērā.

3. 5. Vizuālās mākslas nozares publicitāte: mediji un izdevēji

Galvenie sabiedrības informētāji un aktuālo nozares procesu analizētāji ir vizuālās mākslas mediji un izdevniecības, kuru nozīme nav mazsvarīga izpratnes veidošanā par nozari. Latvijā šobrīd vēl joprojām nepietiekamā daudzumā un kvalitātē notiek refleksijas par mākslas procesiem. Būtiskākā izdevniecība, kuras izdevumi atspoguļo vizuālās mākslas procesus, ir „Neputns”. Vizuālās mākslas nozares jautājumiem nozīmīgi izdevumus publicē arī LLMC, *Arterritory*, LNMM, kim? un Latvijas Mākslas akadēmija. Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūta žurnāls *Mākslas Vēsture un Teorija* ir vienīgā zinātniskā periodika, kurā tiek skarti vizuālās mākslas jautājumi. Atsevišķos vizuālās mākslas nozares jautājumos specializējas vizuālo mākslu žurnāls *Studija* (iznāk reizi divos mēnešos), mākslas un kultūras portāls www.arterritory.com, mākslas portāls par fotogrāfiju www.fotokvartals.lv.

3.6. Nozīmīgākie pasākumi vizuālās mākslas nozarē

Vizuālās mākslas nozares norises un nozīmīgākās tradicionālās aktivitātes Latvijā:

- Tēlniecības kvadriennāle (no 1972. gada);
- Jauno mediju kultūras festivāls „Māksla+Komunikācija” (katru gadu no 1996. gada);
- Vizuālās mākslas sadaļa Cēsu Mākslas festivālā (katru gadu no 2007. gada);
- *Survival Kit* (katru gadu no 2009. gada);
- Starptautiskais laikmetīgās un videomākslas festivāls “Ūdensgabali” (katru gadu no 2009. gada).

Vizuālās mākslas nozares balvas Latvijā:

- Purvīša balva (privātais finansējums: SIA „Alfor”; tiek piešķirta ik pēc diviem gadiem kopš 2009. gada);
- Latvijas Mākslas akadēmijas balva (privātais finansējums: Borisa un Ināras Teterevu fonds; tiek piešķirta no 2011. gada trijās grupās: vecumā no 65 gadiem, vecumā no 35 līdz 65 gadiem un vecumā līdz 35 gadiem).

Nozīmīgas starptautiskas aktivitātes:

- Mākslas izstādes: dOCUMENTA, Manifesta, Skulptur Projekte.
- Starptautiskās biennāles: Venēcijas mākslas biennāle; Berlīnes biennāle; Momentum biennāle; Sidnejas biennāle; Stambulas biennāle; Maskavas biennāle; Gvanžu biennāle, Sanpaulu mākslas biennāle.
- Baltijā: *Artishok* biennāle; Tallinas grafikas triennāle (Igaunija); Viļņas glezniecības triennāle; *Artvilnius* (Lietuva).

Nozīmīgākie starptautiskie mākslas gadatirgi (LIAA uzrādāmie):

- Vienna Fair
- Art Paris
- Art-Moscow
- Arco Madrid

- Art Brussels
- Preview Berlin Art Fair (lielākā laikmetīgās mākslas mese Berlīnē)
- ABC Art Berlin Contemporary
- Berliner Liste
- Art Cologne (lielākā mākslas mese Vācijā)
- ART.FAIR Ķelnē (trešā lielākā mākslas mese Vācijā)
- art KARLSRUHE
- Liste Basel
- Art Basel
- Volta Basel
- Art Basel Miami
- Frieze Art Fair/ Frieze Masters Londonā
- The Affordable Art Fair Londonā
- Bridge Art Fair Londonā
- Scope London
- Market Stocholm Art Fair
- Swab Barcelona
- Armory Show NY
- Turin Art Fair Turīnā
- NADA Art Fair Maiami;
- Artvilnius (nozīmīgākais Baltijas mēroga mākslas gadatirgus).

Jāatzīmē, ka Latvijā nenotiek neviens starptautisks mākslas gadatirgus.

4. Vizuālās mākslas izglītība

Vizuālās mākslas izglītība Latvijā ir organiski saistīta ar Latvijas kultūras un radošo industriju izglītību. Kultūrizglītības sistēmu valstī veido 3 valsts dibinātās mākslu augstskolas, 14 valsts dibinātās profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādes, 2 pašvaldību dibinātās profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādes, 143 pašvaldību dibinātās un 5 privātās izglītības iestādes, kas īsteno profesionālās ievirzes mūzikas, mākslas vai dejas programmas. Kultūrizglītības sistēmā vizuālās mākslas izglītība tiek īstenota vienā augstskolā, 4 valsts dibinātās profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādēs un 2 pašvaldību dibinātās profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādēs, kā arī lielā daļā no pašvaldību dibinātajām un privātajām izglītības iestādēm, kas īsteno profesionālās ievirzes mūzikas, mākslas vai dejas programmas.

Vēsturiski galvenais un nozīmīgākais vizuālās mākslas augstākās izglītības centrs ir Latvijas Mākslas akadēmija (dibināta 1919. gadā), kurā tiek īstenotas bakalaura, maģistra un doktora augstākās izglītības programmas. Ar vizuālās mākslas nozari tieši ir saistāmas studijas glezniecības, grafikas, tēlniecības, tekstilmākslas, stikla mākslas, keramikas, restaurācijas, kā arī vizuālās mākslas un kultūras vēstures un teorijas apakšnozarēs. Ņemot vērā Latvijas vizuālās mākslas jomas specifiku, būtiska sasaiste veidojas arī ar studijām audiovizuālo mediju, jo īpaši vizuālās komunikācijas un KAS (kustība, attēls, skaņa) apakšnozarēs, kā arī dizaina nozarē un vides mākslas apakšnozarē. Līdzās augstākās izglītības ieguves nodrošināšanai Latvijas Mākslas akadēmija veic arī Latvijas

vizuālās mākslas norišu apkopošanu, analīzi un pētniecību. Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūts ir vienīgā vizuālās mākslas vēstures pētniecības institūcija Latvijā, kas ir reģistrēta zinātnisko institūciju reģistrā un kuras pētnieciskās kvalitātes tiek regulāri validētas starptautiskās ekspertīzēs. Līdz ar studiju un pētniecisko darbu Latvijas Mākslas akadēmija īsteno arī būtisko radošuma pārnesei lomu, veicinot jauno mākslinieku radošo inkubāciju un īstenojot nacionālas un starptautiskas nozīmes mākslinieciskos projektus.

Ārpus KM pārraudzībā esošās kultūrizglītības sistēmas pēdējo gadu laikā nozīmīgākais vizuālās mākslas izglītības piedāvājums reģionālajās augstskolās ir Liepājas Universitātē. Tajā tiek īstenota profesionālā bakalaura studiju programma “Fotomāksla” un profesionālā maģistra studiju programma “Māksla”, daļēji ar vizuālo mākslu ir saistīta arī bakalaura, maģistra un doktora studiju programma “Jauno mediju māksla”.

Par būtiskāko problēmu augstākās izglītības līmenī, kas traucē vizuālās mākslas nozares izglītības harmonisku attīstību, var uzskatīt to, ka Latvijā spēkā esošais normatīvais regulējums nepieļauj mākslas un dizaina praksē balstītas trešā līmeņa, proti, doktora līmeņa studijas, būtiski ierobežojot māksliniecisko pētījumu, tai skaitā mākslas praksē balstītu pētījumu un pētniecībā balstītas mākslas prakses lomu.

Vidējās izglītības līmenī kultūrizglītības sistēmā izglītību vizuālās mākslas nozarē ir iespējams iegūt sešās profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādēs, no kurām četras – Jaņa Rozentāla Rīgas mākslas vidusskola, Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola, Liepājas Dizaina un mākslas vidusskola un Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskola – ir valsts dibinātas, bet divas – Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola “Saules skola” un Valmieras Mākslas vidusskola – pašvaldību dibinātas profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādes. Kā jau minēts, vizuālās mākslas jomā izglītību ir iespējams iegūt arī lielā daļā no pašvaldību dibinātajām un privātajām izglītības iestādēm, kas īsteno profesionālās ievirzes mūzikas, mākslas vai dejas programmas. Vizuālās mākslas jomā nozīmīgas iniciatīvas tiek īstenotas arī ārpus formālās izglītības ietvariem, piemēram, mākslas vasaras skolās, kuru vidū var minēt biedrības ISSP (*International Summer School of Photography*) organizēto vasaras skolu Kuldīgas novadā.

Īpaša problēma ir vizuālās mākslas saturs vispārējās izglītības sistēmā. Diemžēl šobrīd vizuālās mākslas izglītības jautājums ir atrisināts tikai daļēji. Pastāv risks, ka tā sabiedrības daļa, kura nebūs ieguvusi apmācību kultūrizglītības sistēmas izglītības institūcijās, negūs nepieciešamo izpratni par vizuālās mākslas vēsturi un mūsdienu mākslas norisēm, līdz ar to nepietiekami būs iepazinusies ar vērtībām, kas veido valsts identitāti un garīgi un intelektuāli bagātina sabiedrību.

5. Vizuālās mākslas nozares SVID analīze

Stiprās puses • Profesionāli mākslinieki un spēcīgas tradīcijas mākslas izglītībā • Daudzveidīgs izstāžu piedāvājums • Pieredzējušas NVO • Prasme piesaistīt privāto un ES fondu finansējumu pasākumu īstenošanai • Atsevišķas spēcīgas mākslas galerijas	Vājās puses • Nav Laikmetīgās Mākslas muzeja • Nav nodrošināta regulāra finansējuma piešķiršana mākslas darbu iegādei LNMM kolekcijām un topošajam Latvijas Laikmetīgās mākslas muzejam • Vāji nodrošināta infrastruktūra izstāžu darbībai gan Rīgā, gan reģionos • Trūkst mākslas menedžmenta un kuratoru apmācības programmas • Mākslinieku sociālā neaizsargātība • Mazspējīgs vietējais tirgus • Nepietiekama informācija un izpratne sabiedrībā par vizuālo mākslu, īpaši laikmetīgo
Iespējas • Izveidot Latvijas Laikmetīgās mākslas muzeju • Turpināt Latvijas Laikmetīgā mākslas muzeja kolekcijas veidošanu • Aktivizēt Latvijas mākslinieku dalību nozīmīgos mākslas notikumos Latvijā un ārvalstīs. Veidot mākslas eksportpreci • Atbalstīt LMA mākslas menedžeru un kuratoru apmācības programmas izveidi un darbību • Nodrošināt informācijas pieejamību par vizuālās mākslas procesiem un vēsturi • Atbalstīt pievilcīgas vides veidošanu jaunuzceltajās sabiedriskajās ēkās un to apkārtnē, ar likumu nosakot 1% no sabiedrisko ēku būvniecības izmaksām atvēlēt mākslas darbu iepirkumam	Draudi • Mākslas pieejamības ierobežojums mazinās sabiedrības interesi un izpratni par vizuālo mākslu un radīs pašpietiekamu provinciālismu • Valstij neieņērkot laikmetīgās mākslas darbus, tiek radīts pārrāvums mākslas procesu dokumentācijā un pieejamībā • LMS nespēja pieņemt lēmumus un veidot dialogu rada draudus vērtīgās padomju perioda mākslas darbu kolekcijas bojāejai • Nepietiekamā izpratne par mākslas menedžmentu apraud mākslas pasākumu kvalitāti un mākslinieku iespējas sevi pilnvērtīgi prezentēt gan Latvijā, gan starptautiskā arēnā • Mazais tirgus, nepietekamais izstāžu telpu daudzums un informācijas apjoms presē apdraud Latvijas mākslas pilnvērtīgu iekļaušanos vietējā un starptautiskā kultūras apritē • Resursu un infrastruktūras nepietiekamība un neatbilstība mūsdienu prasībām radīs profesionalitātes kritumu nozarē

6. Darbības virzieni, uzdevumi un galvenās aktivitātes

1. Vizuālā māksla kā vērtību sistēma							
Stratēģiskais mērķis: Nodrošināt vizuālās mākslas nozares kvalitatīvu darbību, jaunradi, pētniecību, pieejamību un starptautisku atpazīstamību							
Nr.	Uzdevumi	Galvenās aktivitātes	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Līdzatbildīgais	Nepieciešamais finansējums	Finansējuma avots
1.1.	Nodrošināt izstāžu telpas un to darbību	1.1.1. Apzināt esošās un potenciālās izstāžu telpas, novērtējot to atbilstību vizuālās mākslas eksponēšanas specifikai un funkcijām, konstatēt trūkumus un attiecīgi izveidot rīcības plānu.	2015-2020	KM			KM pamatbudžets
		1.1.2. Nodrošināt idejiski un tehniski augstvērtīgas izstāžu telpas, kurās iespējams izstādīt pasaules līmeņa mākslas darbus RL 5.1.6. stratēģiskā mērķa 1.1.3. aktivitāte 5.4.6. 1.rīcības virziena 1.1.2. aktivitāte	2015-2020	KM	VKKF Pašvaldības	RL. 1. prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros	Valsts finansējums Pašvaldību finansējums ERAF

		1.1.3. Izveidot mērķprogrammu vizuālās mākslas centru, galeriju un izstāžu zāļu nekomerciālās darbības atbalstam RL 5.1.6. stratēģiskā mērķa 1.1.3. aktivitāte	2015-2020	KM	Muzeji, galerijas, NVO	RL. 1. prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros,	Valsts finansējums VKKF
		1.1.4. Konkursa kārtībā regulāri atbalstīt vizuālās mākslas nevalstisko organizāciju darbību. RL 5.1.6. stratēģiskā mērķa 1.2.2. aktivitāte		KM	NVO	200 000 <i>euro</i>	Valsts finansējums KM pamatbudžets VKKF
1.2.	Palielināt Latvijas laikmetīgās mākslas starptautisko atpazīstamību un veicināt mākslinieku mobilitāti	1.2.1. Izveidot mērķprogrammu, kas paredz konkursa kārtībā atbalstīt ceļojošo izstāžu projektus vai paredzēt šāda formāta izstādēm papildu finansējumu RL 5.1.6. stratēģiskā mērķa 1.1.3. aktivitāte,	2015-2020	KM	VKKF NVO	RL. 1. prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros,	Valsts finansējums VKKF
		1.2.2. Turpināt atbalstīt Latvijas mākslinieku dalību Venēcijas mākslas biennālē. Uzlabot biennāles sagataves parametrus. RL 5.1.6. stratēģiskā mērķa 3.2.1. aktivitāte	2015-2020	KM		600 000 <i>euro</i>	Valsts finansējums KM pamatbudžets

		1.2.3. Nodrošināt valsts pārstāvniecību starptautiskas nozīmes mesēs, izstādēs, festivālos RL 5.1.6. stratēģiskā mērķa 3.2.1. aktivitāte	2015-2020	KM	NVO	600 000 <i>euro</i>	Valsts finansējums KM pamatbudžets
		1.2.3. Nodrošināt atbalstu māksliniekiem, kas piedalās nozīmīgās ārvalstu izstādēs, festivālos un starptautiskos projektos. RL 5.1.6. stratēģiskā mērķa 3.1.6. aktivitāte, 1.1.3 aktivitāte	2015-2020	KM		RL. 1. prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros	Valsts finansējums VKKF
		1.2.4. Izstrādāt mērķprogrammu, kas atbalsta komerciālās mākslas galerijas, kas piedalās starptautiski nozīmīgos mākslas gadatirgos. RL. 5.1.6. stratēģiskā mērķa 1.1.3. aktivitāte	2015-2020	KM		RL. 1. prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros	Valsts finansējums VKKF
		1.2.5. Turpināt atbalstīt māksliniekus radošam darbam <i>Cite Internationale des Arts</i> rezidencē Parīzē RL. 5.1.6. stratēģiskā mērķa 3.1.6.aktivitāte	2015-2020	KM		40 000 <i>euro</i>	KM pamatbudžets
1.3.	Izveidot sociālo garantiju mehānismu māksliniekiem, radošo profesiju pārstāvjiem un nevalstiskajā kultūras sektorā nodarbinātajiem	1.3.1. Izstrādāt likumu radošo personu atbalstam RL 5.1.6. stratēģiskā mērķa 4.1.2.aktivitāte	2015-2020	KM			Valsts finansējums VKKF
		1.3.2. Palielināt VKKF mūža stipendiju ieguvēju skaitu RL. 5.1.6. stratēģiskā mērķa 1.1.1.aktivitāte		KM VKKF		RL. 1. prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros	Valsts finansējums VKKF

1.4.	Nodrošināt sabiedrības informētību un radīt izpratni par Latvijas vizuālās mākslas aktuālajiem procesiem	1.4.1. Stiprināt esošos kultūras medijus Rīgā un reģionos, stimulējot tos sistemātiskāk radīt kvalitatīvas publikācijas par vizuālo mākslu. RL 5.1.6. stratēģiskā mērķa 2.1.2. aktivitāte	2016-2020	KM VKKF		RL. 1. prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros,	Valsts finansējums VKKF Privātais finansējums
		1.4.2. Izcelt un veicināt sasniegumus vizuālās mākslas jomā, radot jaunu balvu ar vairākām nominācijām, piemēram, par mūža ieguldījumu, par pētniecību, par labāko izstādi, labākais jaunais mākslinieks, gada kurators, gada mecenāts utt. RL 5.1.6. stratēģiskā mērķa 4.1.3. aktivitāte	2016-2020	KM	Nozares NVO	100 000 <i>euro</i> ,	Valsts finansējums KM pamatbudžets
		1.4.3. Izveidot atbalsta programmu vizuālajai mākslai un tās pētniecībai veltītām publikācijām, kā arī katalogu izveidei. RL 5.1.6. stratēģiskā mērķa 1.1.1.aktivitāte				RL. 1. prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros,	Valsts finansējums VKKF
1.5.	Nodrošināt mākslas vēstures pētniecības attīstību	1.5.1. Nodrošināt LMA Mākslas vēstures institūta regulāru darbību. RL.5.2.2..rīcības virziena 3.2.3. aktivitāte	2015-2020	LMA	KM IZM		Valsts finansējums

		1.5.1.2. Izdot visus plānotos Latvijas mākslas vēstures sējumus līdz Latvijas 100-gadei. RL 5.1.6. stratēģiskā mērķa 2.3.2. aktivitāte	2016-2018 I pusg.	KM	LMA MVI	Viena sējuma plānotie izdevumi = 74 714 <i>euro</i> 5 sējumu varianta plānotās kopējās izmaksas = 462071 <i>euro</i> 7 sējumu varianta plānotās kopējās izmaksas = 646900 <i>euro</i> Papildus: valsts budžets 438 150 <i>euro</i>	Valsts budžets VKKF
		1.5.3. Nodrošināt LLMC pētnieciskās darbības, tai skaitā materiālu digitalizācijas kontinuitāti. RL 5.1.6. stratēģiskā mērķa 1.2.2. aktivitāte	2015	KM			Valsts budžets
2. Vizuālā māksla un radošie reģioni							
Stratēģiskais mērķis: Lai paaugstinātu dzīves kvalitāti un vizuālās mākslas nozares aktivitātes reģionos, nodrošināt augstvērtīgu, profesionālu un daudzveidīgu vizuālās mākslas klāsta pieejamību.							
Nr.	Uzdevumi	Galvenās aktivitātes	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Līdzatbildīgais	Nepieciešamais finansējums	Finansējuma avots
2.1.	Atbalstīt Mākslinieku rezidenču programmu	2.1.1. Izvērtēt esošo un potenciālo rezidenču tīklu un to specializācijas iespējas, izveidojot darba grupu RL 5.4.6. stratēģiskā mērķa 1.1.3. aktivitāte	2016-2020	KM			KM pamatbudžets

		2.1.2. Atbalstīt esošās (Noass, SERDE, Marka Rotko mākslas centrs) un plānotās rezidences (piemēram, LMA mākslinieku rezidenci Ikšķilē) RL 5.4.6. stratēģiskā mērķa 1.1.3. aktivitāte	2015-2020		pašvaldības	1.prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros	Valsts finansējums VKKF
2.2.	Popularizēt un sekmēt vizuālās mākslas attīstību reģionos	2.2.1. Izstrādāt lekciju ciklu par laikmetīgo mākslu „Kultūras skolas somas” ietvaros RL 5.2.6. stratēģiskā mērķa 1.1.1.aktivitāte	2016-2020	KM	VKKF Kultūras institūcijas IZM	Valsts budžets kopā „Kultūras skolas somas”programmai 2 500 000 <i>euro</i> , kas ietver arī vizuālās mākslas piedāvājumu	Valsts finansējums
		2.2.2. Izstādīt LMS un LNMM kolekcijas reģionālajos muzejos, izstāžu zālēs un mākslas centros RL 5.4.6. stratēģiskā mērķa 1.1.1. aktivitāte	2015-2020	KM		1.prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros	Valsts finansējums VKKF
		2.2.3. Veicināt reģionālo mākslinieku grupu darbību. Kopā ar pašvaldībām attīstīt vizuālās mākslas programmas kultūras centriem un izglītības iestādēm. Atbalstīt ceļojošās izstādes RL 5.4.6. stratēģiskā mērķa 1.1.1. aktivitāte	2015-2020		pašvaldības	RL. 1. prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros,	Valsts finansējums VKKF

		2.2.5. Atbalstīt Marka Rotko mākslas centra darbību RL 5.4.6. stratēģiskā mērķa 1.1.4. aktivitāte	2015-2020	KM		900 000 <i>euro</i>	Valsts finansējums
		2.2.4. Izveidot īpašas mērķprogrammas VKKF, kuru apmērs pieļautu nepārtrauktu finansējumu Pedvāles brīvdabas mākslas muzejam un Cēsu mākslas festivālam. RL 5.4.6. stratēģiskā mērķa 1.1.1. aktivitāte	2015-2020	KM VKKF	pašvaldības	RL. 1. prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros,	Valsts finansējums VKKF

3. Vizuālā māksla un ekonomika							
Stratēģiskais mērķis: Stimulēt un atbalstīt Latvijas mākslas tirgu, radīt labvēlīgus apstākļus tūrismam un mākslas eksporta pieaugumam							
Nr.	Uzdevumi	Galvenās aktivitātes	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Līdzatbildīgais	Nepieciešamais finansējums	Finansējuma avots
3.1.	Uzsākt Latvijas Laikmetīgās mākslas muzeja projekta īstenošanu	3.1.1. Atbalstīt Latvijas Laikmetīgas mākslas muzeja projekta izstrādi un attīstību RL 5.4.6. stratēģiskā mērķa 3.1.1. aktivitāte	2020	KM			Privātais finansējums
		3.1.2. Laikmetīgās mākslas kolekcijas nodošana LNMM un muzeja darbības programmas izveide			LNMM	1.prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros	Valsts finansējums

3.2.	Veicināt vizuālās mākslas pieejamību	3.2.1. Izveidot valsts programmu LNMM mākslas darbu regulāram iepirkumam RL. 5.1.6. stratēģiskā mērķa 1.1.2. aktivitāte	2016	KM	LNMM	1.prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros	Valsts finansējums
		3.2.2. Atbalstīt LMS krājuma glabāšanu un izveidot sadarbības modeli tā integrēšanai NMK 5.1.6 stratēģiskā mērķa 1.1.2 aktivitāte	2015-2020		LMS LNMM		Valsts finansējums
		3.2.3. Palielināt līdzfinansējumu ES atbalstītiem projektiem vizuālās mākslas jomā 5.1.6. stratēģiskā mērķa 1.1.1. un 1.1.3., aktivitātes	2016-2020			1.prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros	Valsts finansējums VKKF
3.3.	Stimulēt mākslas tirgu	3.3.1. Veidot atbalstu mākslas galerijām ārējo tirgu apgūšanai, sadarbības tīkla veidošanai un dalībai laikmetīgās mākslas gadatirgos 5.1.6. stratēģiskā mērķa 1.1.3. aktivitāte	2016-2020	KM	EM (LIAA) LMAA	1.prioritātes 1.1.6. aktivitātes VKKF budžeta pieauguma ietvaros	Valsts finansējums VKKF Sadarbība ar LIAA
		3.3.2. Izvērtēt nepieciešamību izveidot Nacionālo mākslas indeksu mākslas tirgus norišu izpētei, analīzei un stimulēšanai					
		3.3.3. Rosināt izmaiņas likumdošanā, kas veicinātu vizuālās mākslas tirgus apriti, tai skaitā apsverot publisko mākslas darbu iepirkuma komponentes ieviešanu sabiedrisko ēku būvniecības tiesiskajā regulējumā					

4. Vizuālā māksla un izglītība

Stratēģiskais mērķis: Radīt apstākļus vizuālās mākslas pilnvērtīgai apguvei, veicinot izglītības pieejamību visā Latvijā visos izglītības līmeņos, veicinot izpratni par nozari, lai nodrošinātu tās lielāku popularitāti un patēriņu.

Nr.	Uzdevums	Galvenās aktivitātes	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Līdzatbildīgais	Nepieciešamais finansējums	Finansējuma avots
4.1.	Stiprināt vidējās speciālās un augstākās izglītības kapacitāti vizuālās mākslas nozarēs	4.1.1. Nodrošināt studiju programmu satura un aprīkojuma mērķtiecīgu atjaunināšanu un modernizāciju, studiju programmu kvalitāti un ilgtspēju Latvijas Mākslas akadēmijā RL. 5.2.2. stratēģiskā mērķa 3.1.2. un 3.1.3. aktivitāte	2015-2020	LMA	KM IZM		Valsts finansējums, ERAF programmu ietvaros
		4.1.1.1. Piesaistīt ārvalstu vieslektorus un meistardarbnīcu vadītājus, nodrošināt izcilajiem studentiem stipendiju programmu un mobilitātes iespējas RL. 5.2.2. stratēģiskā mērķa 3.1.2. un 3.1.5. aktivitāte	2015-2020				
		4.1.1.2. Sagatavot vizuālās mākslas menedžerus un kuratorus RL. 5.2.2. stratēģiskā mērķa 3.1.2. aktivitāte	2016-2020				Valsts finansējums, ERAF ietvaros
		4.1.1.3. Nodrošināt modernizētu studiju vidi vizuālajā mākslā, izveidot īpašu mērķprogrammu VKKF vizuālās mākslas skolu un augstskolu tehnoloģiskās bāzes nodrošinājumam RL. 5.2.2. stratēģiskā mērķa 3.1.2. aktivitāte	2016-2020	KM, VKKF			VKKF finansējuma ietvaros

		4.1.1.4. Sekmēt izmaiņas normatīvajos aktos, kas nodrošinātu pētniecībā balstītu trešo studiju ciklu mākslā un dizainā īstenošanu. ZTAI, RL 3.1.3. un 3.1.4. aktivitātes	2015-2020				
		4.1.2. Uzlabot mācību programmas vidusskolās mākslas vēstures un laikmetīgās mākslas apgūšanai. RL 5.2.2.. stratēģiskā mērķa 1.1.1., 1.1.3. aktivitātes	2016-2020	KM IZM			Valsts finansējums
4.2.	Nodrošināt tālākizglītības piedāvājumu	4.2. Nodrošināt tālākizglītības programmu profesionālās meistarības pilnveidei izstrādi un piedāvājuma paplašināšanu nozarē strādājošajiem RL 5.2.2. stratēģiskā mērķa 4.1.1., 4.1.2, 4.1.3. aktivitātes	2016-2020	KM			Valsts finansējums
4.3.	Nodrošināt vizuālās mākslas izglītības attīstību reģionos	4.3.1. Nodrošināt mākslas skolu darbību RL 5.2.2. stratēģiskā mērķa 2.1.1. aktivitātes	2015-2020	KM IZM	Pašvaldības		Valsts finansējums, ERAF
		4.3.2. Izveidot profesionālās vidējās mākslas izglītības kompetenču centru uz Jaņa Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolas un Rīgas Doma skolas bāzes, kā arī nodrošināt tā darbību. RL 5.2.2. stratēģiskā mērķa 2.1.1. aktivitātes	2015-2020	KM IZM	JRRMV		

7. Rezultatīvie rādītāji

Rādītāji	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	Plānots	Izpilde	Plānots	Izpilde	Plānots	Izpilde	Plānots	Izpilde	Plānots	Izpilde	Plānots	Izpilde	Plānots	Izpilde
Rīcības virziens: Vizuālā māksla kā vērtību sistēma														
<i>NVO organizēto vizuālās mākslas izstāžu skaits</i>	60	62	65		70		70		80		80		80	
<i>NVO organizēto vizuālās mākslas izstāžu apmeklētāju skaits</i>	60000	78378	75000		75000		80000		80000		85000		85000	
<i>Latvijas vizuālās mākslas mākslinieku līdzdalība starptautiskos projektos, izstādes u.c. pasākumos ārvalstīs.</i>	12	29	12		12		12		15		15		15	
<i>Latvijas pārstāvniecība starptautiskās mākslas mesēs, gadatirgos.</i>	7	7	8		10		10		10		12		12	

<i>aktuālās informācijas par norisēm Latvijas vizuālajā mākslā un mākslas nozares māksliniekiem atlasīšana un uzkrāšana latviešu un angļu valodās (vienību skaits)</i>	160	405	160		160		160		200		200		200	
<i>sadarbības dibināšana un uzturēšana ar mākslas un kultūras organizācijām</i>	80	115	80		80		80		100		100		100	
<i>lekcijas, semināri, meistarklases, filmu seansi par vizuālo mākslu</i>	130	172	140		140		150		160		170		170	
<i>lekciju, semināru, meistarklašu par vizuālo mākslu apmeklētāju skaits</i>	4000	4984	5000		5000		5000		5200		5200		5200	
<i>gīdu pakalpojumi un izglītojošas programmas izstāžu padziļinātai iepazīšanai</i>	25	42	25		25		25		35		35		35	

Mākslinieku radošā procesa atbalsta apmēra rādītāji													
<i>apstiprināto rezidentu skaits 2 mēnešu radošam darbam Cite Internationale des Arts rezidencē Parīzē</i>	6	6	6	6	6		6		6		6		6

Rīcības virziens: Vizuālā māksla un radošie reģioni													
<i>ar Marka Rotko radošās darbības popularizēšanu saistīto publisko pasākumu skaits gadā</i>	2	4	2		2		2		3		3		3
<i>izstāžu skaits</i>	20	36	20		25		25		30		30		30
<i>izglītības programmu skaits (tai skaitā jauniešu mērķauditorijai)</i>	7	14	7		8		8		9		9		10
<i>rezidenču programmu skaits</i>	15	16	15		15		15		18		18		18

8.Stratēģijas īstenošanas novērtēšanas kārtība

Vizuālās mākslas nozares stratēģijas īstenošana tiek vērtēta katru gadu pēc vizuālās mākslas institūciju darbības statistisko datu apkopošanas Latvijas Digitālajā kultūras kartē, sadaļā „Rezultatīvie rādītāji” norādot attiecīgā rādītāja izpildi.

Līdz 2017. gada 1.aprīlim tiek nodrošināta nepieciešamā informācija „Radošās Latvijas” īstenošanas starpposma informatīvajam ziņojumam iesniegšanai Ministru kabinetā, bet līdz 2021.gada 1.aprīlim informācija pamatnostādņu „Radošā Latvija” īstenošanas gala ziņojumam iesniegšanai Ministru kabinetā.

Nepieciešamības gadījumā Kultūras ministrijas Vizuālās mākslas padome sagatavo grozījumus Vizuālās mākslas nozares stratēģijā.